

Dotaz č. 1: Jedno předškolní dítě začíná být extrémně agresivní - bije, kope nebo škrábe kohokoli. Zdá se, že se nedokáže ovládat. Lze se s tím nějak výchovně vypořádat?

Odpověď:

Téměř všechny malé děti se dříve nebo později z různých důvodů uchýlí k agresivnímu chování. Když děti projeví nevráživost, je nutné, abyste zasáhla, ale je důležité, abyste současně respektovala vývojový fakt, že mnoho nevráživých činů je v této fázi pouhým reflexem. Dokonce i děti, které jsou klidné, se uchýlí k agresivním činům, aby dosáhly toho, co chtějí. Ty děti, které mají prchlivou povahu, vyžadují větší dohled, než se naučí ovládat své nutkání.

Jak tedy reagovat:

- Okamžitě ukončit nepřijatelné jednání, ale s citem, jemně. Vezměte obě děti za ruku, každé z jedné strany. Ať se s vámi oba, oběť i agresor, hluboce nadechnou.
- Zkuste běžným pozorováním odhadnout, co se stalo. Naštvané vyslýchání často vede k nulové odpovědi...
- Sehněte se tak, abyste se jim dívala přímo do očí - často nejsou slova zapotřebí.
- Vezměte na vědomí špatné pocity, které vyprovokovaly agresí, ale hned poté zopakujte pravidlo, které bylo porušeno : „Honzíku, vidím, že jsi moc naštvaný, že ti Max rozbil baterku, ale bitím a kopáním nic nevyřešíš. A mně se to nelíbí!“
- Čím méně budete mluvit, tím více vám bude dítě naslouchat. Řekněte : „Bití nebyl dobrý nápad. Promluvíme si o tom za chvíli“.
- Nastolte klid, obě děti pošlete dělat nějakou činnost, při které na ně můžete dohlížet.“

Jak na to:

- Označte nevhodné chování : „Přestaň s tím bitím“, nebo „Kopání a škrábání bolí“, nebo „Když se zlobíš, používej slova a ne ruce“.
- Dejte dítěti vědět, že pro bití, kopání, strkání apod. nikdy neexistuje dost dobrý důvod.
- Vysvětlete, že agresivní chování lidem ubližuje.
- Požádejte agresora, aby to dal do pořádku - ne omluvou, ale aby věci napravil, třeba masírováním místa, kam uhodil...
- Naznačte důsledky, které ze špatného chování mohou vyplýnout.
- Dejte neposednému dítěti návod, jak se uklidnit.
- Předvídejte situace, které provokují agresivní chování a snažte se jim předcházet.
- Buďte připravena zasáhnout a přeměřovat agresivní tendence dítěte někam jinam. Je na vaší zodpovědnosti, aby byly ostatní děti v bezpečí.
- Pomozte dítěti vyjádřit jeho pocity verbálně, nabídněte jim slova, která mohou použít, když jsou naštvaní, zkuste je pochopit...
- Dejte dítěti čas a prostor, aby se mohlo vyjádřit slovy.
- Hovořte s nimi mezi čtyřma očima, o agresivním chování ale i o tom, jak se příště s takovým chováním vypořádat. Než diskusi ukončíte, vyzvěte dítě, aby svými slovy řeklo, co se naučilo.
- Požádejte dítě, aby „naučilo“ plyšáka jak se správně chovat a jaké jsou důsledky nesprávného chování. Jde o cvičení, jak znovu nastolit pravidla.“
- Objeďte kromě oběti i agresora. Může ho uklidnit, je-li „mimo“. Objeť pomůže dítěti pocítit, že jsou stále milovány, i když se vám jejich chování nelíbilo.

Oběť naučte:

- „Řekni mu, aby přestal“
- „Řekni mu, že se ti to nelíbí“
- „Řekni mu, že se ti chce taky ho uhodit, ale že to nechceš udělat, protože je lepší používat slova než rány“
- „Jdi od něho pryč“
- „Popros někoho dospělého o pomoc“
- „Nějaký čas si s ním přestaň hrát“

Na závěr:

Dejte dítěti věci, se kterými může házet, může do nich kopat, může s nimi mlátit. Řekněte mu, aby udeřilo do polštáře, do míče, nebo aby kopal do vzduchu jak bojovník kung-fu.

Zaměřte se na „dobré věci“, na projevy správného chování, než na to, co by dítě dělat nemělo.

Promyslete si i vlastní přístup k disciplíně....Co svými činy dítě učíte?